

41. rocznica powstania Niezależnego Zrzeszenia Studentów – 22 września

Demokratyzacja życia akademickiego oraz próba wyegzekwowania od władz PRL przestrzegania swobód politycznych i praw człowieka – to główne cele Niezależnego Zrzeszenia Studentów (NZS), które powstało 41 lat temu, 22 września 1980 r.

NZS zrodziło się w wyniku wydarzeń i strajków robotniczych z sierpnia 1980 r. Były one sprzeciwem wobec ówczesnego reżimu politycznego w naszym kraju. Młodzież akademicka chciała utworzenia własnej, niezależnej od władz, organizacji.

Młoda „Solidarność”

Początkowo Zrzeszenie było studenckim odpowiednikiem „Solidarności”. Młodzi ludzie pragnęli demokratyzacji życia akademickiego, przestrzegania podstawowych swobód politycznych w kraju oraz praw człowieka, szanowania polskich tradycji niepodległościowych i patriotycznych. Przez długi czas władze PRL zwlekały z rejestracją NZS. Dopiero w wyniku strajków studenckich, szczególnie w Łodzi, ówczesny rząd zgodził się na rejestrację Zrzeszenia, która miała miejsce 17 lutego 1981 r. Pierwszym szefem NZS został Jarosław Guzy.

Organizacja, obok działań typowo prostudenckich, związanych między innymi z postulatami reformy szkolnictwa wyższego, zajmowała się także wspieraniem działań „Solidarności” w wymiarze politycznym. Podczas tego okresu znaczącą rolę odegrał również Janusz Smaczny, który jest oficjalnym autorem znaku NZS.

Po wprowadzeniu stanu wojennego NZS został zdelegalizowany, a wielu jego działaczy aresztowanych. W kilku ośrodkach akademickich prowadził jednak działalność podziemną.

Powrót do spraw studenckich

Po roku 1989 NZS został ponownie zalegalizowany. Stopniowo zmieniał też profil swojej działalności, zdecydowanie ograniczając inicjatywy polityczne na rzecz reprezentowania interesów studentów oraz realizowania przedsięwzięć kulturalno-rozrywkowych, stając się tym samym organizacją o typowo studenckim charakterze

źródło: Niezależne Zrzeszenie Studentów

oprac.: Anna Augustynowicz

